

Extrémní případy psychického selhání leteckého personálu v obchodní letecké dopravě

Zpráva z tisku 24.3.2015:

Dnes havaroval Airbus A-320 společnosti Germanwings ve francouzských Alpách. Zahynulo 144 cestujících a 6 členů posádky.

Zpráva z tisku o několik dní později:

Nehodu Airbusu společnosti Germanwings způsobil druhý pilot, který s letadlem záměrně narazil do země.

Kolik bylo sebevražd?

- Prokazatelně – 12
(jistota nebo pravděpodobnost hraničící s jistotou)
- Pravděpodobně – 2

Statistika zahrnuje sebevraždy pilotů a jiných členů posádek (např. palubní mechanik) a pozemního personálu (např. mechanik).

Trocha statistiky

- První sebevražda - 1972
- Poslední sebevražda – 2015
- Od roku 2012 jedna sebevražda ročně
- Celkem zahynulo 718 osob, z toho 423 od roku 2012

(statistika zahrnuje i pravděpodobné sebevraždy)

Přehled sebevražd

V této části budou chronologicky rozebírány jednotlivé případy sebevražd pilotů a dalšího leteckého personálu.

Přehled sebevražd – 1/15

**27.3.1972, Vorošilovgrad (nyní Luhansk),
Ukrajina**

Pilot ukradl AN-2 se kterým záměrně narazil do domu, kde žil. Pilot zahynul, nikdo další nezahynul a ani nebyl zraněn. Důvodem byly manželské problémy.

Přehled sebevražd – 2/15

26.9.1976 Novosibirsk, Rusko

Pilot ukradl AN-2 se kterým záměrně narazil do domu, kde bydlela jeho manželka, se kterou se rozvedl. Kromě pilota zahynulo dalších 11 osob žijících v panelovém domě. Manželka nebyla doma.

Přehled sebevražd – 3/15

22.8.1979, Bogota, Kolumbie

Mladý mechanik ukradl na letišti Bogota v Kolumbii vojenský letoun HS-748 a krátce po vzletu záměrně havaroval v obydlené čtvrti Carrera. Kromě mechanika zahynuly na zemi další tři osoby. Důvodem bylo propuštění ze zaměstnání.

Přehled sebevražd – 4/15

9.2.1982, Tokio, Japonsko

V průběhu přiblížení kapitán odpojil autopilota, snížil výkon motorů na volnoběh, potlačil a letadlo havarovalo. Ze 174 osob na palubě zahynulo 24. Kapitán trpěl psychosomatickou poruchou, kvůli které byl od listopadu 1980 do listopadu 1981 postaven mimo službu.

Přehled sebevražd – 5/15

7.4.1994, Memphis, USA

Propuštěný zaměstnanec společnosti FedEx po vzletu napadl brutálně posádku a pokusil se o s letadlem narazit do budovy ředitelství FedEx. Dva členové posádky útočníka přemohli a druhý pilot s letounem přistál. Nikdo při incidentu nezahynul. Důvodem byla snaha pomstít se zaměstnavateli za propuštění.

Přehled sebevražd – 6/15

13.7.1994, Kubinka, Rusko

Palubní inženýr ruského vojenského letectva ukradl AN-26 se kterým po spotřebování paliva havaroval. Zahynula jedna osoba. Motiv činu není znám.

Přehled sebevražd – 7/15

21.8.1994, Maroko

ATR-42 havarovalo v pohoří Atlas krátce po vzletu z letiště Agadir. V hladině 16 000 ft (4 800 m) kapitán odpojil autopilota, záměrně přešel do klesání a havaroval. Tuto verzi zpochybňuje marocká asociace pilotů, protože kapitán před letem působil vyrovnaným dojmem, beze známek stresu. Zahynulo všech 44 osob na palubě. Důvodem sebevraždy pilota byly partnerské problémy.

Přehled sebevražd – 8/15

15.1.1995, Argentina

Po vzletu co-pilot opustil kokpit a manipuloval s pákou otevření hlavních dveří. Po jejich otevření vypadl ven a zahynul. Důvod manipulace není znám a nepodařilo se zjistit, zda šlo o nešťastnou náhodu nebo sebevraždu.

Přehled sebevražd – 9/15

19.12.1997, Indonésie

V průběhu letu na lince Jakarta – Singapore přešel B-737 letecké společnosti Silk Air do klesání a havaroval. Zahynulo všech 104 osob na palubě letadla. Při vyšetřování bylo zjištěno, že kapitán poté, co co-pilot opustil kabinu, vypnul letové zapisovače, odpojil autopilota a záměrně přešel do klesání. Dále vyšlo najevo, že kapitán měl v posledních 6 měsících pracovní problémy a velké finanční problémy. Údajně spekuloval na burze a prohrál 1 milion dolarů. Tyto skutečnosti indonéské úřady zpochybňují.

Přehled sebevražd – 10/15

**11.10.1999, Gaborone-Sir Seretse Khama
International Airport, Botswana**

Kapitán ATR-42 po udělení zákazu létání ze zdravotních důvodů ukradl letadlo a odstartoval. Po dvou hodinách letu provedl dva přemety a záměrně narazil do dvou odstavených ATR-42, které zničil a zahynul.

Přehled sebevražd – 11/15

31.10.1999, New York, USA

B-767 společnosti Egypt Air přešlo 30 minut po vzletu do klesání a havarovalo, zahynulo všech 217 osob na palubě. Vyšetřování ukázalo, že se jednalo o záměrný čin druhého pilota, motiv není znám, údajně se jednalo o poslední let před propuštěním.

Přehled sebevražd – 12/15

**17.7.2012, Saint George Municipal Airport,
Utah, USA**

V souvislosti se smrtí přítelkyně vnikl pilot s licencií CPL do letadla Regional Jet, spustil motory a začal pojíždět. Při pojíždění letadlo narazilo do budovy terminálu a zastavilo na parkovišti. Po zastavení letadla se pilot zastřelil.

Přehled sebevražd – 13/15

29.11.2013, Namíbie

ERJ-190 v průběhu letu z Maputa (Mozambik) do Luandy (Angola) havaroval v Namíbii. Když co-pilot opustil pilotní kabinu, kapitán převedl letadlo do klesání a záměrně havaroval. Zahynulo všech 33 osob na palubě. Kapitán měl posledních několik měsíců před nehodou vážné rodinné problémy, které pravděpodobně souvisely se smrtí jeho syna přibližně rok před nehodou.

Přehled sebevražd – 14/15

8.3.2014, Indický oceán

Přibližně 40 minut po vzletu byl ztracen kontakt s B-777 Malaysia Airlines na letu z Kuala Lumpur (Malajsie) do Beijing (Čína) s 239 osobami na palubě. Předpokládá se, že letadlo havarovalo v Indickém oceánu a všechny osoby na palubě zahynuly. Experti se domnívají, že se jedná záměrný čin jednoho z pilotů, pravděpodobně kapitána. V souvislosti s touto nehodou se spekuluje o pojišťovacím podvodu.

Přehled sebevražd – 15/15

24.3.2015, Francie

Letadlo A-320 společnosti Germanwings havaroval na letu z Barcelony (Španělsko) do Düsseldorfu (Německo). Nehodu způsobil co-pilot, který když kapitán opustil pilotní kabinu, uzamkl kokpit, převedl letoun do klesání a záměrně havaroval. Při nehodě zahynulo všech 150 osob na palubě. Co-pilot měl zdravotní problémy (zrak a psychické problémy), se kterými se léčil a věděl, že budou příčinou ukončení jeho pilotní kariéry.

Důvody sebevražd

- Ztráta zaměstnání ze zdravotních důvodů
- Ztráta zaměstnání propuštěním
- Osobní frustrace
- Neznámé důvody

Průběh sebevražd

- Ukradení odstaveného letadla (5 případů)
- Sebevražda s kompletní posádkou v pilotní kabině (3 případy). 2x se nehodě nepodařilo zabránit.
- Sebevražda s nekompletní posádkou v pilotní kabině (3 případy určitě, dva pravděpodobně). Pilot počká až kolega odejde, pak zamkne kokpit a nikoho tam nepustí.

Ztráta zaměstnání ze zdravotních důvodů

- 3 případy
- DC-8, 9.2.1982 a A-320, 24.3.2015 – piloti spáchali sebevraždu, poté co zjistili, že ze zdravotních důvodů nebudou létat
- ATR-42, 11.10.1999 – pilotovi byl odebrán „Medical“, ukradl letadlo, pak s ním narazil do země a zničil další letadla
- Příčinou sebevraždy není konkrétní zdravotní problém, ale **ztráta zaměstnání**

Ztráta zaměstnání - propuštění

- 3 případy
- 22.8.1979, Kolumbie, propuštěný mechanik ukradl letadlo a záměrně havaroval
- DC-10 7.4.1994, Memphis, propuštěný mechanik napadl za letu posádku. Posádka ho zpacifikovala, těžce zraněný kapitán.
- B-767, 31.10.1999, USA, Egypt Air, sebevražda pilota, který se krátce před letem dozvěděl, že je propuštěný a letí naposledy.

Osobní frustrace

- 4 případy
- AN-2, 29.6. Novosibirsk – pilot ukradl AN-2 a narazil do paneláku, kde bydlela jeho exmanželka
- B-737, 19.12.97, Indonésie. Kapitán záměrně havaroval (104 mrtvých). Důvodem byly finanční problémy (údajně prohrál na burze 1 milion dolarů)
- Regional Jet, 17.7.2012, Utah, USA, sebevražda z důvodu úmrtí přítelkyně.
- ERJ-100, 29.3.13, Namíbie, sebevražda, vážné rodinné problémy související se smrtí syna – 33 mrtvých

Neznámé důvody

- 3 případy
- B-777, MH 370, 8.3.2014, sebevražda pilota z neznámých důvodů, spekuluje se o pojišťovacím podvodu.

Sebevraždy pilotů mimo kokpit

- Co-pilot nezvládl přeškolení na A-310 a oběsil se (ČSA).
- Kapitán B-737 vyskočil v Kuala Lumpur ze 17 patra hotelu (osobní problémy, zdravotní problémy a otrokářství u společnosti). Předtím létal u ČSA.
- Pilot Alitalie spáchal sebevraždu – suspendován pro **podezření** z domácího násilí.

Další „alotria“ pilotů za letu

- Span Air – (20.8.2008) vzlet bez klapek, nesoustředěná posádka, co-pilot dostal výpověď.
- Pilot jet Blue se za letu zbláznil (psychosomatická porucha jako důsledek nedostatku spánku) - 2012
- Co-pilot unesl Etiopskou B-767 na letu do Říma (tvrdí, že je v Etiopii perzekuován, podezření na trestnou činnost) - 2014

Jaké je riziko?

- Ve srovnání se ztrátou říditelnosti, CFIT, atd., je riziko nehody z důvodu sebevraždy pilota **nízká**.
- Protože počet sebevražd a dalších „alotrií“ ze strany leteckého personálu přibývá, je vhodné se jimi zabývat.

Dotazy...

Děkuji za pozornost